

ทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

Learners' Attitudes toward Japanese Guide Project on Tourist Attractions, Phranakhon Si Ayutthaya Province in Japanese for Tourist Guide Course

บวรศรี มณีพงษ์/ Borwonsri Maneephong

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Assistant Professor of the Faculty of Humanities and Social Sciences,

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

ทาโร ซาโตะ/ Taro Saito

อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Lecturer of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

รับบทความ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ / แก้ไขบทความ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ / ตอปรับ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียน
เรียนรายวิชา “ภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์” ซึ่งเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาญี่ปุ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชั้นปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๓๕ คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและ
การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า
ทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1.01) เมื่อ
พิจารณาทัศนคติรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1) และด้าน
การเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=0.99) เท่ากัน รองลงมาคือด้านการเรียนวิชา
ภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์ ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ (SD=1.02) เมื่อพิจารณารายข้อคำถามใน ๓ ด้านรวมกันพบว่า การสร้าง
โอกาสในการแสดงออกศักยภาพตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ๔.๐๐ (SD= 1.08) การพัฒนาทักษะการวางแผน
คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยรองลงมาที่ ๓.๙๗ (SD=0.92) และความเข้าใจเนื้อหาวิชากระจ่าง ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุดที่ ๓.๓๗ (SD= 1.03)

คำสำคัญ: ทัศนคติ โครงการมัคคุเทศก์ ภาษาญี่ปุ่น แหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aimed to study the learners' attitudes towards Japanese guide project on tourist attractions in Phranakhon Si Ayutthaya province which was done in Japanese for tourist guide course. Research samples were 35 students who enrolled in the course of Japanese for tourist guide. This course is a selective course for the third year Japanese major students at Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. The research tools were the questionnaire and the unstructured interview. The data were analyzed by using mean and standard deviation. The results revealed that, overall, the learners' attitudes towards Japanese guide project was at a high level of 3.71 (SD=1.01). When each aspect of attitude was considered, the highest average was Japanese language development, 3.71 (SD=1.00), and the average of learning information of local learning sources was 3.71 (SD=0.99), followed by the average of learning Japanese for tour guide, 3.70 (SD=1.02). When all aspects were considered, creating opportunities for their own potential was the highest average; 4.00 (SD=1.08), followed by the average of developing planning skills, analysis, and solution, 3.97 (SD=0.92), and the students understand the contents clearly was the lowest average, 3.37 (SD=1.03).

Key words : Attitudes, Japanese guide project, Japanese language, tourist attractions

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในศตวรรษที่ ๒๑ มีแนวโน้มเปลี่ยนไป รูปแบบการสอนที่ผ่านมาเน้นการสอนไวยากรณ์ รูปประโยคต่าง ๆ แต่การสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ตอบสนองต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นประการหนึ่งจากกรอบแนวคิดเชิงมนิทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ (partnership for 21st century skills) (นะคะโอะ ยุกิ, ๒๕๕๙, หน้า ๔๑-๔๒) ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นได้นำเสนอการปรับรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบต่าง ๆ เช่น ชิมะตะ คะซึโกะ (๒๕๕๓, หน้า ๑-๑๐) นำเสนอการมุ่งเน้นการสอน “ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ได้จริง”

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีการสอนวิชา “ภาษาญี่ปุ่นสำหรับงานมัคคุเทศก์” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์และสำนวนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้สำหรับการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมไทย มีลักษณะเป็นทักษะภาษาเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น การบรรยายภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำเที่ยว การสนทนากับนักท่องเที่ยว ตลอดจนจำเป็นต้องบูรณาการความรู้และศาสตร์สาขาอื่น ๆ เข้าด้วยกัน เช่น การทำงานของมัคคุเทศก์ ทักษะการให้บริการ รวมถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นการจัดการสอนแบบบรรยายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวจึงไม่อาจบรรลุเป้าหมายของวิชาได้ ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอนภาษาแบบโครงงาน (project-based learning approach) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการทำงาน และการใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงด้วยการเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวให้แก่ชาวญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมอันประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ มีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเดินทางมาเป็นจำนวนมาก จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมนี้เป็นแหล่งเรียนรู้ใน

ท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนทั้งในด้านการฝึกฝนภาษาญี่ปุ่นและการเป็นมัคคุเทศก์ ดังนั้นจึงใช้โครงงานมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นส่วนหนึ่งในการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าในประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาที่สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์และได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติภาษาญี่ปุ่นโดยการนำเที่ยวให้แก่ชาวญี่ปุ่น ณ สถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับสถานศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายหลังการปฏิบัติเสร็จสิ้นได้มีการรายงานผลการดำเนินงาน มุ่งเน้นด้านรายละเอียดของรายวิชา ขั้นตอนการดำเนินการ ผลสำเร็จของการฝึกปฏิบัติ ตลอดจนความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สอน และชาวญี่ปุ่นในรูปแบบการพรรณนา (โนะซะกะ ชิเอะโกะ, ๒๕๔๗, หน้า ๑๔๓-๑๔๗; โยะชิตะ นะโอะโกะ, ๒๕๔๘, หน้า ๗๑-๘๔; โยะชิตะ นะโอะโกะ, ๒๕๔๘, หน้า ๘๕-๙๓)

ในการสอนภาษาญี่ปุ่นมีการนำการสอนแบบโครงงานมาใช้ เช่น พุกณะระ ทะสัทชีและคณะ (๒๕๕๘, หน้า ๑๗-๒๖) ศึกษาการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชาวไทยที่เรียนแบบโครงงาน หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่อการเดินทาง สรุปได้ว่าการสอนแบบโครงงานทำให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร และนักเรียนมีพัฒนาการในการสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นมากกว่าการสอนแบบปกติ กล่าวคือ นำเข้าสู่บทเรียน สอนรูปประโยค และฝึกฝน

กล่าวได้ว่าการสอนแบบโครงงานช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลายด้าน อาทิเช่น การประยุกต์ใช้ความรู้ กระบวนการคิด สติปัญญา กระบวนการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตงาน การแสดงออกต่อสาธารณชน ทั้งนี้เพราะหลักการของการสอนแบบโครงงานต้องเป็นการทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง (Guzdial, M. , 1998, pp. 47-71 อ้างใน ทิศนา ขมมณี, ๒๕๕๙, หน้า ๑๓๘-๑๓๙) และสมาชิกร่วมกันทำงานภายในกลุ่มย่อย การใช้โครงงานในการสอนจะดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน โดยทั่วไปสรุปเป็น ๔ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน การดำเนินโครงงาน การนำเสนอต่อสาธารณชน และการประเมินผล (วรารณ ตระกูลสฤณี, ๒๕๕๑, หน้า ๑๔-๑๕) รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับแนวคิด กิจกรรม หรือประเภทของโครงงาน (กมลทิพย์ พลบุตร, ๒๕๖๐, หน้า ๖๕-๘๒)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอันได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวซึ่งตั้งอยู่รายล้อมมหาวิทยาลัย แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเชื่อมโยงความรู้ท้องถิ่นไปสู่ความรู้สากล พัฒนาคุณลักษณะ ความคิด ความเข้าใจในคุณค่าของชุมชน ช่วยให้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และจากการเรียนรู้ที่หลากหลายจะส่งผลให้เกิดทักษะการแสวงหาความรู้ (นเรนทร์ แก้วใหญ่, ๒๐๑๖, หน้า ๑๑๘-๑๑๙) จากคุณค่าที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาผนวกเป็นส่วนหนึ่งของโครงงาน

จากการวิจัยของ Kerdpol S. (2016, p.139) พบว่าผู้เรียนมีทัศนคติบวกต่อการเรียนแบบโครงงานมากกว่าทัศนคติลบ ผู้เรียนมีความสุขในการปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อยและปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มย่อยช่วยพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้เรียนมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (Gardner, R.C., 1975 อ้างใน ศุภิกา นิธิติศัย, ๒๕๖๑, หน้า ๑๔๑) ทั้งนี้เพราะ ทัศนคติเป็นแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า อาจเป็นบวกหรือลบ ถ้ามีทัศนคติบวกก็จะมีพฤติกรรมเชิงบวกกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยง (สุรารค์ ไคว้ตระกูล, ๒๕๕๙, หน้า ๓๙๖) ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงสนใจที่จะศึกษาระดับทัศนคติของผู้เรียนที่มี

ต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นหลังจากที่ได้นำมาใช้เป็นรูปแบบในการสอน เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการสอนด้วยรูปแบบโครงการในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนาภาษาญี่ปุ่น และการเรียนรู้ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้เรียน

วิธีการวิจัย

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัธยมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา “ภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัธยมศึกษา” จำนวน ๓๕ คน วิชานี้เป็นวิชาเลือกในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้วิจัยชาวไทยเป็นผู้อำนวยความสะดวกของรายวิชาและผู้วิจัยชาวญี่ปุ่นเป็นผู้สอนเนื้อหาวิชา

เนื้อหารายวิชา

การวิจัยนี้ดำเนินการในวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัธยมศึกษา ระดับชั้นปี ๓ ซึ่งเป็นเนื้อหาการประยุกต์ใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การศึกษาคำศัพท์และสำนวนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้สำหรับการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมไทย การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จุดประสงค์รายวิชาจึงมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำเที่ยวโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นให้นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นได้ระดับเบื้องต้น รายละเอียดเนื้อหาวิชาแสดงดังตาราง ๑

ตารางที่ ๑ รายละเอียดเนื้อหาวิชา

หัวข้อเนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
๑. แนะนำการทำงานของไกด์	๓
๒. การรับและส่งนักท่องเที่ยว	๓
๓. การจัดการกับปัญหาของนักท่องเที่ยว	๓
๔. การอธิบายโปรแกรมทัวร์	๓
๕. การแนะนำเกี่ยวกับประเทศไทย	๓
๖. การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว (บางปะอิน พระนครศรีอยุธยา)	๖
๗. การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว (หมู่บ้านญี่ปุ่น พระนครศรีอยุธยา)	๓
๘. การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว (วัดพระศรีสรรเพชญ์ พระนครศรีอยุธยา)	๖

๙. การแนะนำอาหารไทย	๓
๑๐. ของที่ระลึก สินค้าไทย	๓
รวม	๓๖

ขั้นตอนการสอน

การวิจัยนี้ดำเนินการโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบปกติควบคู่กับการสอนแบบโครงงาน ดังนี้

๑. การสอนเนื้อหาวิชา

การให้ความรู้พื้นฐานเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในการทำโครงงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยชาวญี่ปุ่นสอนเนื้อหาวิชาที่แสดงในตารางที่ ๑ รวมจำนวน ๓๖ ชั่วโมง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาคำศัพท์ สำนวนภาษา แนวทางการนำนักท่องเที่ยวและแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างถูกต้องในการดำเนินโครงงาน วิธีสอนประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การนำเสนอคำศัพท์ สำนวนภาษาของแต่ละหัวข้อเนื้อหา การฝึกฝนรูปประโยค การแสดงบทบาทสมมติ และการสรุป หลังจากนั้นทำการวัดผลด้วยแบบทดสอบ ช่วงเวลาที่สอนคือ สัปดาห์ที่ ๑-๑๒ โดยสอนควบคู่กับการสอนแบบโครงงาน

๒. การสอนแบบโครงงาน

การสอนแบบโครงงานมีจุดประสงค์เพื่อฝึกฝนการใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง โดยเป็นมัลติเทคนิกนำเที่ยว แก่ชาวญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนฝึกทักษะกระบวนการทำงาน ในสัปดาห์แรก ผู้วิจัยชี้แจงงาน (task) และอธิบายการใช้โครงงานมัลติเทคนิกภาษาญี่ปุ่นเป็นรูปแบบของการสอน เพื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตาม ๔ ขั้นตอนหลักของการสอนรูปแบบโครงงาน ช่วงเวลา ขั้นตอน และกิจกรรมของโครงงานแสดงดังในตารางที่ ๒ ผู้เรียนทำกิจกรรมบางส่วนในเวลาเรียนร่วมกับการใช้เวลานอกชั่วโมงเรียน

ตารางที่ ๒ ขั้นตอนและกิจกรรมโครงงาน

สัปดาห์	ขั้นตอน	กิจกรรม
๑	วางแผน	๑. ผู้วิจัยชี้แจงและอธิบายขั้นตอนการสอนรูปแบบโครงงานและวิธีประเมินผล ๒. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ๕-๖ คน ๓. สมาชิกกลุ่มเลือกสถานที่ท่องเที่ยวและกำหนดปฏิทินการทำงาน
๒	ดำเนินโครงงาน	๑. สมาชิกกลุ่มแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ๒. สมาชิกกลุ่มสำรวจสถานที่ท่องเที่ยว ๓. สมาชิกกลุ่มออกแบบสไลด์การนำเสนอ
๖		๔. สมาชิกกลุ่มเขียนโครงร่างบทพูดการนำเสนอและอธิบายสถานที่ท่องเที่ยว
๙		๕. วิทยากรมัลติเทคนิกมีอาชีพอบรมเชิงปฏิบัติการ

๑๒		๖. สมาชิกกลุ่มทบทวนโครงสร้างบทพูด ๗. ผู้วิจัยให้คำแนะนำการปรับปรุงโครงสร้างบทพูด ๘. สมาชิกกลุ่มซักซ้อมการนำเสนอด้วยสถานการณ์สมมติ ๙. สมาชิกกลุ่มวิจารณ์และแสดงความเห็นภายหลังการซ้อม ๑๐. ผู้วิจัยให้คำแนะนำภายหลังการซ้อม
๑๔	นำเสนอ	นำเสนอแก่ชาวญี่ปุ่นทีละกลุ่มตามลำดับ
๑๔-๑๕	ประเมินผล	๑. ผู้วิจัยประเมินขณะนำเสนอแก่ชาวญี่ปุ่น ๒. ชาวญี่ปุ่นประเมินภายหลังการนำเสนอเสร็จสิ้น ๓. สมาชิกกลุ่มตอบแบบสอบถามและคำถามสัมภาษณ์

๒.๑ ขั้่นวางแผน

โครงการนี้มีลักษณะแตกต่างจากการทำโครงการทั่วไป กล่าวคือ ทุกกลุ่มมีเป้าหมายงาน (task) ของโครงการร่วมกันคือ การเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวแก่ชาวญี่ปุ่น ดังนั้นในขั้นวางแผนจะเริ่มจากการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวด้วยความสนใจร่วมกันและตั้งอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ผู้วิจัยแนะนำวิธีการเลือกโดยใช้คำถามเพื่อหาคำตอบ เช่น สถานที่ท่องเที่ยวนั้นมีจุดดึงดูดใจชาวญี่ปุ่นอย่างไร เส้นทางและการเดินทางไปอย่างไร หลังจากนั้นสมาชิกร่วมกันกำหนดปฏิทินการทำงาน

๒.๒ ขั้่นดำเนินโครงการ

ขั้นดำเนินโครงการเริ่มจากการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ลักษณะเด่น จุดดึงดูดความสนใจ โดยศึกษาจากหนังสือ เอกสารแผ่นพับ หรือเว็บไซต์ นอกจากนี้แหล่งข้อมูลที่สำคัญที่ผู้วิจัยแนะนำได้แก่ แหล่งเรียนรู้ชุมชน เช่น ผู้อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานที่นั้น ๆ ข้อมูลเหล่านี้มีลักษณะเป็นเกร็ดความรู้ เรื่องเล่าขาน ซึ่งการผสมผสานข้อมูลจากชุมชนกับการอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นการเชื่อมโยงชุมชนสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยสร้างความเพลิดเพลินให้นักท่องเที่ยว ส่วนการทำกิจกรรมสำรวจสถานที่ การออกแบบสไลด์การนำเสนอ และการหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ชุมชนนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดว่าจะทำขั้นตอนใดก่อนหรือหลังหรือสามารถทำกิจกรรมควบคู่ได้ หลังจากนั้นนำข้อมูล ความคิด มาสังเคราะห์แล้วเขียนเป็นโครงร่างการนำเสนอพร้อมบทพูด ในสัปดาห์ที่ ๙ เสริมการให้ความรู้พื้นฐานโดยวิทยากรที่เป็นมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นมืออาชีพ อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการนำเสนอ ได้แก่ วิธีการต้อนรับและส่งลา การให้บริการ การอธิบาย และวิธีปฏิบัติตัวของมัคคุเทศก์ ภายหลังการอบรม สมาชิกจะนำความรู้ที่ได้มาร่วมกันทบทวนโครงร่างการนำเสนอและบทพูดแล้วส่งให้ผู้วิจัยให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงทั้งด้านภาษาและเนื้อหา สัปดาห์ที่ ๑๒ สมาชิกร่วมกันซ้อมการนำเสนอด้วยสถานการณ์สมมติในห้องเรียนหรืออาจซ้อมในสถานที่จริงตามที่สมาชิกตกลง แล้ววิจารณ์แสดงความคิดเห็นซึ่งกันรวมถึงรับฟังคำแนะนำจากผู้วิจัยเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

๒.๓ ขั้นนำเสนอ

สัปดาห์ที่ ๑๔ สมาชิกแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการที่ได้ดำเนินมาโดยนำเสนอให้นักท่องเที่ยวให้แก่ชาวญี่ปุ่น ผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ได้แก่ อาจารย์ชาวญี่ปุ่นที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒ คน ยกเว้นผู้วิจัยชาวญี่ปุ่น สมาชิกกลุ่มแบ่งบทบาทการนำเสนอและบทพูดอธิบายสถานที่ท่องเที่ยวโดยการตกลงไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเท่าเทียมกัน

๒.๔ ขั้นประเมินผล

การประเมินผลของโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นใช้แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติ (performance) กล่าวคือ ประเมินแบบรายบุคคลจากการแสดงออกในขณะเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในขั้นนำเสนอ โดยใช้แบบประเมินแยกหัวข้อประกอบด้วย ๓ ด้านหลัก ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น ข้อมูลเนื้อหา และเทคนิคการนำเสนอ ให้คะแนนเป็นระดับ ทำการประเมินโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการร่วมกัน คือ ผู้วิจัยชาวญี่ปุ่น ผู้วิจัยชาวไทย และผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ๒ คน

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลทัศนคติภายหลังเสร็จสิ้นโครงการโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทัศนคติระดับใดต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว พระนครศรีอยุธยา ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์ ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามเป็น ๓ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

ด้านที่ ๒ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น

ด้านที่ ๓ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามเรื่องทัศนคติซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่าตามแนวทางของลิเคอร์ท (Likert Scale) ๕ ระดับ ได้แก่

๕	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
๔	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
๓	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
๒	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
๑	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษา วิเคราะห์ผลข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง ระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง ระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง จากนักศึกษาจำนวนทั้งหมด ๓๕ คน แล้วนำข้อมูลมา
ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์แสดงดังในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ณ แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน
รายวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

ทัศนคติของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ระดับ
ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นโดยภาพรวม	๓.๗๑	๑.๐๑	มาก
ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น สำหรับมัคคุเทศก์	๓.๗๐	๑.๐๒	มาก
ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น	๓.๗๑	๑.๐๐	มาก
ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนรู้ข้อมูลของ แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	๓.๗๑	๐.๙๙	มาก

จากตารางที่ ๓ ผลการวิเคราะห์สถิติแสดงให้เห็นว่าทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นโดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1.01) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการ
พัฒนาภาษาญี่ปุ่น ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1) และด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑
(SD=0.99) เท่ากัน รองลงมาคือด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์ ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ (SD=1.02)

ผลการวิเคราะห์สถิติในแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ ๑ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

ตารางที่ ๔ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับมัคคุเทศก์

	ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	ระดับ
๑	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นสร้างโอกาสให้ได้แสวงหาความรู้ ด้วยวิธีต่าง ๆ	๓.๘๓	๑.๐๑	มาก
๒	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นสร้างโอกาสในการแสดงออก ศักยภาพตนเอง กล้าแสดงออก	๔.๐๐	๑.๐๘	มาก

๓	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยพัฒนาทักษะการวางแผน คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา	๓.๙๗	๐.๙๒	มาก
๔	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยกระตุ้นให้คิดสร้างสรรค์	๓.๖๐	๐.๙๔	มาก
๕	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เรียนรู้และยอมรับ ความเห็นต่าง	๓.๖๐	๑.๐๙	มาก
๖	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เรียนรู้การร่วมมือ ช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้อื่น	๓.๖๓	๑.๐๓	มาก
๗	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้วิเคราะห์ตนเอง	๓.๗๔	๑.๐๖	มาก
๘	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เข้าใจสภาพการทำงาน มัคคุเทศก์จริง	๓.๘๓	๑.๐๔	มาก
๙	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชากระจ่าง ชัดเจน	๓.๓๗	๑.๐๓	ปานกลาง
๑๐	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เรียนวิชาด้วยความสนุก น่าสนใจ	๓.๔๖	๑.๐๑	ปานกลาง
	รวม	๓.๗๐	๑.๐๒	มาก

จากตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติต่อโครงการด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับ มัคคุเทศก์ในระดับมากจำนวน ๘ ข้อ จาก ๑๐ ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างโอกาสในการแสดงออกศักยภาพ
ตนเอง ที่ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ (SD=1.08) รองลงมาคือ ช่วยพัฒนาทักษะการวางแผน คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยที่
๓.๙๗ (SD=0.92) ส่วนข้อที่ผู้เรียนมีทัศนคติระดับปานกลาง คือ เรียนวิชาด้วยความสนุก น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖
(SD=1.01) และ เข้าใจเนื้อหาวิชากระจ่าง ชัดเจน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ๓.๓๗ (SD=1.03)

๒. ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ ๕ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น

	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
๑	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นสร้างโอกาสให้ได้ฝึกฝน ภาษาญี่ปุ่นทุกทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	๓.๗๗	๑.๐๐	มาก
๒	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นสร้างโอกาสให้ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่น ในสถานการณ์จริง	๓.๙๔	๑.๐๕	มาก
๓	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้มีความมั่นใจในการพูด ภาษาญี่ปุ่นนำเที่ยว	๓.๖๓	๐.๙๔	มาก

๔	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยพัฒนาการสนทนาภาษาญี่ปุ่นทั่วไปกับชาวญี่ปุ่น	๓.๖๓	๐.๙๔	มาก
๕	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นกระตุ้นให้อยากฝึกฝนการสนทนาภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น	๓.๖๐	๑.๐๖	มาก
	รวม	๓.๗๑	๑.๐๐	มาก

จากตารางที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่นพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างโอกาสให้ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ (SD=1.05) รองลงมาคือ การสร้างโอกาสให้ได้ฝึกฝนภาษาญี่ปุ่นทุกทักษะ มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ (SD=1) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระตุ้นให้อยากฝึกฝนการสนทนาภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ (SD=1.06)

๓. ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

ตารางที่ ๖ ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
๑	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้สนใจที่จะแสวงหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว (ตอนเริ่มทำโครงการ)	๓.๘๐	๑.๐๕	มาก
๒	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในท้องถิ่นมากขึ้น (หลังโครงการเสร็จ)	๓.๕๗	๐.๙๗	มาก
๓	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้ได้เรียนรู้ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น	๓.๖๓	๐.๙๗	มาก
๔	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นช่วยให้เห็นคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวและเกร็ดความรู้ ในท้องถิ่น	๓.๗๔	๑.๐๓	มาก
๕	โครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นสร้างความภาคภูมิใจที่ได้นำเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้แก่ชาวญี่ปุ่น	๓.๘๓	๐.๙๕	มาก
	รวม	๓.๗๑	๐.๙๙	มาก

จากตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อโครงการมัคคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างความภาคภูมิใจที่ได้นำเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้แก่ชาวญี่ปุ่น มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ (SD=0.95) รองลงมาคือ ช่วยให้สนใจที่จะแสวงหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวตอนเริ่มทำโครงการ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐ (SD=1.05) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในท้องถิ่นมากขึ้นหลังจากโครงการเสร็จ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๗ (SD=0.97)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของผู้เรียนต่อโครงการนัมคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1.01) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=1) และด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ (SD=0.99) เท่ากัน รองลงมาคือด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับนัมคุเทศก์ ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ (SD=1.02) เมื่อพิจารณารายข้อใน ๓ ด้านรวมกันพบว่า การสร้างโอกาสในการแสดงออกศักยภาพตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ๔.๐๐ (SD=1.08) การช่วยพัฒนาทักษะการวางแผน คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยรองลงมาที่ ๓.๙๗ (SD=0.92) และการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชากระจ่าง ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ ๓.๓๗ (SD=1.03)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีทัศนคติบวกต่อโครงการนัมคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยโดยรวม ๓ ด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ว่าผู้เรียนมีทัศนคติบวกต่อการสอนภาษาต่างประเทศด้วยรูปแบบโครงการทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (พุกนงะ ทะสทิธิและคณะ, ๒๕๕๘ : Sahatsathatsana, S., 2014 : ศุภรา บาเลนไทนน์, ๒๕๕๙)

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อโครงการนัมคุเทศก์ภาษาญี่ปุ่นใน ๓ ด้าน คือ ด้านการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับนัมคุเทศก์ ด้านการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น และด้านการเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น พบว่าผู้เรียนมีทัศนคติระดับมากทุกด้าน สะท้อนว่าผู้เรียนมีทัศนคติบวกต่อโครงการนี้ในทุกด้าน จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบโครงการเป็นวิธีสอนแบบหนึ่ง que ผู้เรียนพึงพอใจและสามารถนำไปใช้พัฒนาการสอนรายวิชาของผู้สอน พัฒนาภาษาญี่ปุ่นและการเรียนรู้ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้เรียนได้

จากสถิติแต่ละข้อคำถามพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติว่าโครงการนี้สร้างโอกาสในการแสดงออกศักยภาพของตนเอง ทำให้กล้าแสดงออก ในลำดับสูงสุด และทำให้ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงในลำดับรองลงมา วิเคราะห์ได้ว่าทั้งสองข้อนี้มีความสัมพันธ์กัน เพราะผู้เรียนจะต้องพูดภาษาญี่ปุ่นเพื่อนำชาวญี่ปุ่นเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวด้วยตนเองซึ่งเป็นสถานการณ์ที่แตกต่างจากในห้องเรียน มีคำถามจากชาวญี่ปุ่นในขณะที่อธิบายและจำเป็นต้องตอบในเวลาฉับพลัน ในสถานการณ์เช่นนี้ผู้เรียนจึงต้องกล้าพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในตนเองให้ได้มากที่สุด เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนผู้หนึ่ง ที่.....มีคนเยอะมาก ที่เตรียมไว้ก็เข้าไปไม่ถึง เวลาที่เร่งรีบ ก็พยายามคิดในตอนนั้นว่าจะพูดยังไง เรื่องนี้ไม่มีในสคริปที่เตรียมมา แต่ในที่สุดก็พูดอธิบายได้ สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานประการหนึ่งของการสอนรูปแบบโครงการ คือ การใช้กิจกรรมที่มีสถานการณ์จริงจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการแสดงออกที่ดี ดังที่ผลการวิจัยของ Simpson, J. (2011) ได้ยืนยันไว้

อย่างไรก็ตามผลสถิติของคำถามข้อโครงการช่วยพัฒนาการสอนภาษาญี่ปุ่นมีระดับต่ำกว่าข้อการทำให้ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงนั้นแสดงถึงความไม่สอดคล้องกัน แต่เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลการสัมภาษณ์แล้วทำให้เห็นปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือจำนวนคนมาก เวลาร้อย และการแบ่งบทบาทในการนำเที่ยวไม่ทั่วถึง บางคนไม่มีโอกาสได้พูดภาษาญี่ปุ่นเท่าที่ควร..... พูดในส่วนที่ไม่มีสคริปไม่ได้ นึกศัพท์ไม่ออก..... สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนรับรู้ได้ว่าโครงการนี้ช่วยสร้างโอกาสในการสนทนา แต่ในทางปฏิบัติอาจไม่เกิดผลลัพธ์ที่ดีหากไม่มีการจัดการที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้ใช้

โอกาสของโครงการมาพัฒนาการสนทนาภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเต็มที่ รวมถึงสะท้อนอีกว่าการเรียนด้วยโครงการขาดกระบวนการฝึกการพูดที่ไม่มีสคริป

จากสถิติของทุกข้อคำถามพบว่า มีทั้งทัศนคติระดับมากและระดับปานกลาง ทัศนคติที่มีระดับมาก เช่น ช่วยให้เข้าใจสภาพการทำงานมีคุณค่าแท้จริง สร้างโอกาสให้ได้แสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ช่วยพัฒนาการวางแผน คติวิเคราะห์และแก้ปัญหา การวิเคราะห์ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และประโยชน์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์, ๒๕๕๑) ส่วนทัศนคติที่มีระดับปานกลาง ได้แก่ ช่วยให้เรียนวิชาด้วยความสนุก น่าสนใจ และช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชากระจ่าง ชัดเจน ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยที่ ศุภรา บาเลน ไทน์ (๒๕๕๙) ระบุว่า ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนชัดเจนเพราะมีโอกาสได้ฝึกทักษะการเขียนผ่านโครงการ และมีความสุขเพราะโครงการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ได้เลือกหัวข้อที่สนใจ

ผลการวิจัยหลายงานแสดงให้เห็นถึงทัศนคติลบของผู้เรียนเกี่ยวกับรูปแบบโครงการ เช่น นักเรียนมัธยมปลาย รู้สึกว่า การเรียนนี้ทำให้เสียเวลา ถ้าเรียนคนเดียวจะเข้าใจกว่า หรือรู้สึกท้อถอยเมื่อไม่มีความสามารถในกลุ่ม (Kerdpol, S., 2016) นอกจากนี้ McDonough, K., & Chaikitmongkol, W. (2007) ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนระดับมหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบโครงการ มีความวิตกกังวลในระหว่างเรียนว่าจะไม่ได้ความรู้ทางไวยากรณ์ อย่างเพียงพอ ไม่สามารถทำงานตามเป้าหมายได้ เป็นต้น เนื่องจากคุ้นเคยกับการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยการสอนไวยากรณ์แบบดั้งเดิม ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีบทบาทสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาอย่างเพียงพอ จากที่กล่าวมาจึงวิเคราะห์ได้ว่า ในโครงการมีคุณค่าภาษาญี่ปุ่น ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหากระจ่างชัด เพราะอาจต้องการให้อาจารย์สอนอย่างละเอียดตามแบบที่คุ้นเคย เช่น ผู้เรียนคนหนึ่งกล่าวว่าอยากให้อาจารย์ลงรายละเอียด คำศัพท์ ประโยคที่จะเอาไปใช้งานมากกว่านี้.... และอีกปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ผู้สอนอาจยังไม่ให้ความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอ ส่วนประเด็นที่ผู้เรียนไม่สนุกเพราะ ความลำบากของงาน ความท้อถอยที่ไม่สามารถทำได้ เห็นได้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่กล่าวว่าอากาศร้อน..... ต้องทำหลายอย่างในเวลาเดียวกัน พูดภาษาญี่ปุ่น จับเวลาประสานงานคนขับรถ สมาธิไม่ได้... ...ต้องเดินไปพูดไปให้ทันคนญี่ปุ่น ทำให้ทำไม่ได้.....

นอกจากนี้ผลสถิติของข้อคำถามความสนใจอยากเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในท้องถิ่นภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าความสนใจที่จะแสวงหาข้อมูลตอนเริ่มโครงการ ขัดแย้งกับที่ นเรนทร์ แก้วใหญ่ (๒๐๑๖) กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น การเรียนรู้ข้อมูลของแหล่งชุมชนที่หลากหลายจะส่งผลให้เกิดทักษะการแสวงหาความรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยนี้มีดังนี้

๑. จากผลการวิเคราะห์ที่โครงการไม่ช่วยพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาญี่ปุ่นเท่าที่ควร ผู้สอนกับผู้เรียนจึงควรร่วมกันพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นพูดในการนำเที่ยวอย่างเท่าเทียมกัน

๒. จากผลการวิเคราะห์ที่โครงการไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนกระจ่างชัด ผู้สอนจึงควรพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประโยชน์จากการเรียนสูงสุด

๓. จากผลการวิเคราะห์ที่ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผู้เรียนสนใจอยากเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในท้องถิ่นในระดับต่ำกว่าเมื่อเริ่มโครงการ จึงควรวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาแนวทางที่จะสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตศึกษาทัศนคติต่อโครงการเท่านั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากเรียนแบบโครงการเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

บรรณานุกรม

กมลทิพย์ พลบุตร. (๒๕๖๐). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแบบโครงการสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษา. **วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา**, ๗(๒), ๖๕-๘๒.

ชิมะตะ คะซึโกะ. (๒๕๕๓). มุ่งการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับระดับความสามารถ : มาเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ได้จริงกันเถอะ. **วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น**, ๗, ๑-๑๐. (แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

ทิตินา แคมมณี. (๒๕๕๙). **ศาสตร์การสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ ๒๐). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นเรนทร์ แก้วใหญ่. (๒๕๕๙). ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน : การพัฒนาที่ยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา. **SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL**. ๒(๒). ๑๐๘ -๑๒๓.

นะกะโอะ ยูกิ. (๒๕๕๙). การอบรมครูเพื่อเพิ่มทักษะศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้รูปแบบทดลองประสบการณ์การเป็นผู้เรียน : ผลการเรียนรู้และประสบการณ์ของครูชาวไทยระดับมัธยมศึกษา. **วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น**, ๑๒, ๔๑-๕๖. (แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

โนะซะกะ ชิเอะโกะ. (๒๕๕๗). รายงานการเป็นมัคคุเทศก์หนึ่งวัน. **วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น**, ๑, ๑๔๓-๑๔๗. (แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

ฟูกุนะวะ ทะสึชิ, ฟูกุนะวะ ไอโกะ และสุดาร์ตน์ ตรรกโชติ. (๒๕๕๘). การรับรู้ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยต่อการเรียนแบบโครงการ : กรณีศึกษาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่อการเดินทาง ระดับมัธยมศึกษา ๒๐๑๔.

วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น, ๑๒, ๑๗-๒๖. (แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

โยะชิตะ นะโอะโกะ. (๒๕๕๘). การปฏิบัติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในหัวข้อ “การทัวร์เชียงใหม่ครึ่งวัน”. **วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น**, ๒, ๘๕-๙๓. (แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

วรภรณ์ ตระกูลสถิตย์. (๒๕๕๑). **แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ**. กรุงเทพมหานคร: เอ็ม ไอ ที พรินต์.

ศุภรา บาเลนไทนน์. (๒๕๕๙). การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายขั้นตอนในภาษาอังกฤษของนักศึกษา. **วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, ๖(๓), ๑-๒๑.

ศุภิกา นิธิติศัย. (๒๕๖๑). ทัศนคติ แรงจูงใจและพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, ๙(๒), ๑๓๘-๑๗๐.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (๒๕๕๙). **จิตวิทยาการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๒). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โอโนะ นะโอะโกะ. (๒๕๔๘). รายงานการปฏิบัติจริงเรื่องการทดลองฝึกปฏิบัติการทัวร์เมืองกาญจน์ของวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ชั้นปีที่ ๓. วารสารการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มุลนิธิญี่ปุ่น, ๒, ๗๑-๘๔.
(แปลจากต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น)

Kerdpol, S. (2016). An Application of Project-Based Learning on the Development of Young Local Tour Guides on Tai Phuan's Culture and Tourist Attractions in Srisatchanalai district, Sukhothai Province. **English Language Teaching**, 9(1),133-141.

McDonough,K., & Chaikitmongkol, W. (2007). Teachers' and Learners' Reaction to a Task-Based EFL Course in Thailand. **TESOL Quarterly**, 41, 107-132.

Sahatsathatsana, S. (2014). The Development of PBL Teaching Method for Teaching English Conversation. **RMU.J. (Humanities and Social Sciences)**, 8(2), 41-54.

Simpson, J. (2011). **Integrating Project-Based Learning in an English Language Tourism Classroom in a Thai University**. Unpublished doctoral dissertation, Australian Catholic University, North Sydney, Australia.